

LEGE nr. 130 din 16 octombrie 1996 (**republicată**)

privind contractul colectiv de muncă
(actualizata până la data de 1 martie 2003)

EMITENT • PARLAMENTUL

Publicat în MONITORUL OFICIAL nr. 184 din 19 mai 1998

Data intrării în vigoare 19-05-1998

Formă consolidată valabilă la data 01-03-2003

Prezenta formă consolidată este valabilă începând cu data de 01-03-2003 până la data de 18-03-2004

Atenție, se afisează forma consolidată a LEGE nr. 130 din 16 octombrie 1996(Republicata 1) din Monitorul Oficial nr.184 din 19-05-1998

*) Textul initial a fost publicat în MONITORUL OFICIAL nr. 184 din 19 mai 1998. Aceasta este forma actualizata de S. C. "Centrul Teritorial de Calcul Electronic" S.A. Piatra Neamt până la data de 1 martie 2003 cu modificările și completările aduse de: [LEGEA nr. 53 din 24 ianuarie 2003](#) - CODUL MUNCII.

**) Republicată în temeiul [art. II din Legea nr. 143 din 24 iulie 1997](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 172 din 28 iulie 1997, dându-se textelor o noua numerotare.

[Legea nr. 130 din 16 octombrie 1996](#) a fost publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 259 din 24 octombrie 1996.

Capitolul 1 Dispozitii generale

Articolul 1

- (1) Contractul colectiv de muncă este convenția încheiata între patron sau organizația patronala, pe de o parte, și salariați, reprezentati prin sindicate ori în alt mod prevăzut de lege, de cealalta parte, prin care se stabilesc clauze privind condițiile de muncă, salarizarea, precum și alte drepturi și obligații ce decurg din raporturile de muncă.
- (2) În sensul prezentei legi, prin termenul patron se înțelege persoana fizica și persoana juridica care angajează salariați prin încheierea contractelor individuale de muncă.
- (3) Persoanele juridice care angajează salariați mai sunt denumite în prezenta lege și unități.

Articolul 2

- (1) Prin încheierea contractelor colective de muncă se urmareste promovarea unor relatii de muncă echitabile, de natura să asigure protectia sociala a salariatilor, prevenirea sau limitarea conflictelor colective de muncă ori evitarea declanșării grevelor.
- (2) Fac parte din contractele colective de muncă și acordurile dintre părțile semnatare ale contractelor colective de muncă, prin care se solutioneaza conflicte colective de muncă.
- (3) Contractul colectiv de muncă poate cuprinde și prevederi referitoare la protectia celor aleși sau delegați în organele de conducere ale sindicatelor, respectiv a reprezentantilor salariatilor aleși potrivit prevederilor art. 20.

Articolul 3

- (1) Negocierea colectiva, la nivel de unitate, este obligatorie, cu excepția cazului în care unitatea are mai puțin de 21 de salariați.
- (2) Negocierea colectiva are loc în fiecare an, după cum urmeaza:
 - a) după cel puțin 12 luni de la data negocierii precedente, neurmata de încheierea contractului colectiv de muncă, sau de la data intrarii în vigoare a contractului colectiv de muncă, după caz;
 - b) cu cel puțin 30 de zile anterior expirarii contractelor colective de muncă încheiate pe un an.
- (3) Durata negocierii colective nu poate depăși 60 de zile.
- (4) Negocierea colectiva va avea ca obiect, cel puțin: salariile, durata timpului de lucru, programul de lucru și condițiile de muncă.
- (5) Inițiativa negocierii aparține patronului.
- (6) În cazul în care patronul nu angajează negocierea, aceasta are loc la cererea organizației sindicale sau a reprezentantilor salariatilor, după caz, în termen de 15 zile de la formularea cererii.

Articolul 4

- (1) În termen de 15 zile de la data formulării cererii de către organizația sindicala sau de către reprezentantii salariatilor, patronul trebuie să convoace părțile în vederea negocierii contractului colectiv de muncă.

(2) La prima reuniune a părților se precizează:

a) informațiile pe care patronul le va pune la dispoziție delegatilor sindicali sau ai salariaților și data la care urmează a îndeplini această obligație; informațiile trebuie să permită o analiză comparată a situației locurilor de muncă, a clasificării profesiilor și meseriilor, a nivelului de salarizare, a duratei timpului de lucru și a organizării programului de lucru;

b) locul și calendarul reuniunilor.

Articolul 5

Neîndeplinirea de către patron a obligațiilor prevăzute la art. 3 alin. (5) și la art. 4 alin. (1) constituie contravenție și se sancționează cu amendă cuprinsă între 3.000.000 lei și 6.000.000 lei.

Articolul 6

Constatarea și sancționarea contravenției prevăzute la [art. 5 se fac potrivit procedurii prevăzute de Legea nr. 32/1968*](#)) privind stabilirea și sancționarea contravențiilor, de către personalul din Ministerul Muncii și Protecției Sociale, din direcțiile generale de muncă și protecție socială județene, respectiv a municipiului București, împuternicit prin ordin al ministrului muncii și protecției sociale.

*) [Legea nr. 32/1968](#) a fost abrogată prin [Ordonanța Guvernului nr. 2/2001](#) privind regimul juridic al contravențiilor, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 410 din 25 iulie 2001.

Articolul 7

(1) La negocierea clauzelor și la încheierea contractelor colective de muncă, părțile sunt egale și libere.

(2) Contractele colective de muncă, încheiate cu respectarea dispozițiilor legale, constituie legea părților.

Articolul 8

(1) Clauzele contractelor colective de muncă pot fi stabilite numai în limitele și în condițiile prevăzute de prezenta lege.

(2) Contractele colective de muncă nu pot conține clauze care să stabilească drepturi la un nivel inferior celui stabilit prin contractele colective de muncă încheiate la nivel superior.

(3) Contractele individuale de muncă nu pot conține clauze care să stabilească drepturi la un nivel inferior celui stabilit prin contractele colective de muncă.

(4) La încheierea contractului colectiv de muncă, prevederile legale referitoare la drepturile salariaților au un caracter minimal.

Capitolul 2

Campul de aplicare a contractelor colective de muncă

Articolul 9

Prevederile contractului colectiv de muncă produc efecte pentru toți salariații din unitate, indiferent de data angajării sau de afilierea lor la o organizație sindicală din unitate.

Articolul 10

(1) Contractele colective de muncă se pot încheia la nivelul unităților, ramurilor de activitate și la nivel național.

(2) Contractele colective de muncă se pot încheia și la nivelul unor grupuri de societăți comerciale și regii autonome, denumite în continuare grupuri de unități.

(3) În situația în care nu sunt organizate asociații patronale reprezentative la niveluri inferioare, asociația patronală la nivel național poate desemna reprezentanții la negociere.

Articolul 11

(1) Clauzele contractelor colective de muncă produc efecte, după cum urmează:

a) pentru toți salariații din unitate, în cazul contractelor colective de muncă încheiate la acest nivel;

b) pentru toți salariații încadrați în unitățile care fac parte din grupul de unități pentru care s-a încheiat contractul colectiv de muncă la acest nivel;

c) pentru toți salariații încadrați în toate unitățile din ramura de activitate pentru care s-a încheiat contractul colectiv de muncă;

d) pentru toți salariații încadrați în toate unitățile din țară, în cazul contractelor colective de muncă la nivel național.

(2) La fiecare dintre nivelurile prevăzute la art. 10 se încheie un singur contract colectiv de muncă.

(3) Prin contractul colectiv de muncă părțile pot conveni constituirea unui fond din contribuția patronatului, destinat activităților în domeniul negocierilor colective.

Articolul 12

(1) Contracte colective de muncă se pot încheia și pentru salariații instituțiilor bugetare. Prin aceste contracte nu se pot negocia clauze referitoare la drepturile ale caror acordare și quantum sunt stabilite prin dispoziții legale.

(2) Contractele colective de muncă ale salariaților instituțiilor bugetare se pot încheia la nivelul unităților, la nivelul administrației sau al serviciilor publice locale, pentru instituțiile din subordinea acestora, și la nivel departamental, pentru instituțiile subordonate.

Articolul 13

(1) Părțile au obligația să precizeze, în fiecare contract colectiv de muncă încheiat la nivel de grup de unități și de ramura de activitate, unitățile în cadrul cărora se aplică clauzele negociate.

(2) În cazul contractelor colective de muncă încheiate la nivelul ramurilor de activitate, unitățile componente ale acestora se stabilesc și se precizează de către părțile care negociază contractul colectiv de muncă, cu respectarea prevederilor prezentei legi.

Capitolul 3

Părțile și reprezentarea acestora la negocierea și la încheierea contractelor colective de muncă

Articolul 14

Părțile contractului colectiv de muncă sunt patronul și salariații, reprezentate după cum urmează:

a) patronul:

- la nivel de unitate, de către organul de conducere al acesteia, stabilit prin lege, statut ori regulament de funcționare, după caz;
- la nivel de grup de unități, de ramura și la nivel național, de către asociațiile patronale legal constituite și reprezentative potrivit prezentei legi;

b) salariații:

- la nivel de unitate, de către organizațiile sindicale legal constituite și reprezentative ori, acolo unde nu este constituit un sindicat reprezentativ, prin reprezentanții aleși ai salariaților;
- la nivelul grupurilor de unități și al ramurilor, de către organizațiile sindicale de tip federativ, legal constituite și reprezentative potrivit prezentei legi;
- la nivel național, de către organizațiile sindicale de tip confederativ, legal constituite și reprezentative potrivit prezentei legi.

Articolul 15

(1) La negocierea contractului colectiv de muncă la nivel național, de ramura sau de grup de unități participă asociațiile patronale care îndeplinesc, cumulativ, următoarele condiții:

a) la nivel național:

- au independența organizatorică și patrimonială;
- reprezintă patroni ale caror unități funcționează în cel puțin jumătate din numărul total al județelor, inclusiv în municipiul București;
- reprezintă patroni ale caror unități își desfășoară activitatea în cel puțin 25% din ramurile de activitate;
- reprezintă patroni ale caror unități cuprind minimum 7% din efectivul salariaților din economia națională;

b) la nivel de ramura:

- au independența organizatorică și patrimonială;
- reprezintă patroni ale caror unități cuprind minimum 10% din numărul salariaților din ramura respectivă.

(2) Îndeplinirea condițiilor de reprezentativitate se constată de către Tribunalul Municipiului București, la cererea asociației patronale. Hotărârea este supusă numai recursului.

Articolul 16

Asociațiile patronale reprezentative la nivel național sunt reprezentative și la nivelul ramurilor și al grupurilor de unități prin intermediul organizațiilor de tip federativ, componente.

Articolul 17

(1) La negocierea contractelor colective de muncă la nivel național, de ramura și de unitate participă organizațiile sindicale care îndeplinesc, cumulativ, următoarele condiții:

a) la nivel național:

- au statut legal de confederație sindicală;
- au independența organizatorică și patrimonială;
- au în componenta structuri sindicale proprii, în cel puțin jumătate din numărul total al județelor, inclusiv în municipiul București;
- au în componenta federației sindicale reprezentative din cel puțin 25% din ramurile de activitate;
- organizațiile sindicale componente au, cumulativ, un număr de membri cel puțin egal cu 5% din efectivul salariaților din economia națională;

b) la nivel de ramura:

- au statut legal de federatie sindicala;
- au independenta organizatorica și patrimoniala;
- organizațiile sindicale componente au, cumulativ, un număr de membri cel puțin egal cu 7% din efectivul salariaților din ramura respectiva;

c) la nivel de unitate:

- au statut legal de organizație sindicala;
- numărul de membri ai sindicatului reprezintă cel puțin o treime din numărul salariaților unității.

(2) Îndeplinirea condițiilor de reprezentativitate a organizațiilor sindicale se constată, la cererea acestora, de către instanțele judecătorești, după cum urmează:

a) la nivel național și de ramura, de către Tribunalul Municipiului București;

b) la nivel de unitate, de către judecătoria în a cărei rază teritorială se află sediul unității.

(3) Hotărârea este supusă numai recursului.

Articolul 18

(1) Organizațiile sindicale reprezentative la nivel național sunt reprezentative și la nivelul ramurilor și al grupurilor de unități în care au organizații componente de tip federativ. Sunt, de asemenea, reprezentative și federațiile sindicale care îndeplinesc condițiile prevăzute la art. 17 alin. (1) lit. b).

(2) În mod corespunzător, organizațiile sindicale reprezentative la nivelul ramurilor sunt reprezentative și la nivelul grupurilor de unități în care au organizații sindicale proprii.

(3) Organizațiile sindicale din unitate sunt reprezentative, dacă îndeplinesc condițiile prevăzute la art. 17 alin. (1) lit. c), precum și dacă sunt afiliate la o organizație sindicală reprezentativă.

Articolul 19

La nivelul ramurilor de activitate ale economiei naționale, fiecare organizație sindicală de tip confederativ, precum și fiecare asociație de unități, care sunt reprezentative la nivel național, vor desemna o singură organizație sindicală, respectiv asociație de unități reprezentativă, să participe la negocierea și la încheierea contractelor colective de muncă.

Articolul 20

Contractul colectiv de muncă se poate încheia și în unitățile în care nu există organizații sindicale sau acestea nu îndeplinesc condițiile de reprezentativitate prevăzute la art. 18 alin. (2). În acest caz, salariații își aleg reprezentanții la negociere prin vot secret. La alegerea reprezentanților salariaților vor participa cel puțin jumătate plus unu din numărul total al salariaților. Reprezentanții salariaților sunt desemnați în raport cu numărul voturilor obținute.

Articolul 21

Prin contractul colectiv de muncă încheiat la nivel național, părțile stabilesc ramurile de activitate ale economiei naționale și criteriile potrivit cărora unitățile fac parte din aceste ramuri, pe baza avizului consultativ al Comisiei Naționale pentru Statistică.

Articolul 22

La negocierea și încheierea contractelor colective de muncă în instituțiile bugetare, părțile sunt reprezentate după cum urmează:

a) de către conducătorul instituției bugetare sau de către locțiitorul de drept al acestuia;

b) de către sindicatele reprezentative, în sensul prezentei legi, sau de către reprezentanții salariaților aleși conform prevederilor art. 20.

Capitolul 4

Incheierea contractelor colective de muncă

Articolul 23

(1) Contractul colectiv de muncă se încheie pe o perioadă determinată, care nu poate fi mai mică de 12 luni, sau pe durata unei lucrări determinate.

(2) În cazul prevăzut la art. 3 alin. (2), părțile pot hotărî prelungirea aplicării în continuare a contractului colectiv de muncă, în condițiile în care acesta a fost încheiat sau în alte condiții ce vor fi convenite.

Articolul 24

(1) Clauzele cuprinse în contractele colective de muncă negociate cu încălcarea prevederilor art. 8 sunt lovite de nulitate.

(2) Nulitatea clauzelor contractuale se constată de către instanța judecătorească competentă, la cererea părții interesate.

(3) În cazul constatării nulității unor clauze de către instanța judecătorească, partea interesată poate cere renegocierea drepturilor respective.

(4) Până la renegocierea drepturilor, clauzele a caror nulitate a fost constatată sunt înlocuite cu prevederile mai favorabile cuprinse în lege sau în contractul colectiv de muncă încheiat la nivel superior, după caz.

Articolul 25

(1) Contractul colectiv de muncă se încheie în forma scrisă, se semnează de către părți, se depune și se înregistrează la direcția generală de muncă și protecție socială județeană sau a municipiului București, după caz.

(2) Contractele colective de muncă încheiate la nivelul grupurilor de unități, al ramurilor de activitate sau la nivel național se depun și se înregistrează la Ministerul Muncii și Protecției Sociale.

(3) Contractele colective de muncă se aplică de la data înregistrării. Părțile pot conveni ca data aplicării clauzelor negociate să fie ulterioară zilei de înregistrare a contractului.

Articolul 26

(1) Contractele colective de muncă nu vor fi înregistrate, dacă:

- a) sunt încheiate cu încălcarea prevederilor art. 13;
- b) părțile nu fac dovada îndeplinirii cerințelor de reprezentativitate;
- c) nu sunt semnate de toți reprezentanții părților la negociere.

(2) Contractele colective de muncă vor fi înregistrate fără semnatura tuturor reprezentanților părților, dacă:

- a) unele asociații patronale reprezentative sau organizații sindicale reprezentative au fost invitate la negociere și nu s-au prezentat;
- b) unele asociații patronale reprezentative sau organizații sindicale reprezentative au participat la negocieri, au fost de acord cu clauzele negociate, dar refuza semnarea contractelor, situație care să rezulte din actele depuse de părți.

Articolul 27

(1) La înregistrarea contractelor colective de muncă, Ministerul Muncii și Protecției Sociale sau, după caz, direcțiile generale teritoriale de muncă și protecție socială vor verifica dacă acestea conțin clauze negociate cu nerespectarea dispozițiilor art. 8.

(2) În cazul în care se constată că în contractele colective de muncă există asemenea clauze, Ministerul Muncii și Protecției Sociale sau, după caz, direcția generală teritorială de muncă și protecție socială are obligația să sesizeze acest fapt părților contractante.

Articolul 28

Împotriva refuzului înregistrării contractelor colective de muncă, partea nemulțumită se poate adresa instanțelor judecătorești, în condițiile [Legii contenciosului administrativ nr. 29/1990](#).

Articolul 29

Contractul colectiv de muncă încheiat la nivel național și de ramură se va publica în Monitorul Oficial al României, în termen de 30 de zile de la înregistrare. În acest sens, Regia Autonomă "Monitorul Oficial" va edita partea a V-a a Monitorului Oficial al României, în care se vor publica numai contractele colective de muncă.

Capitolul 5

Executarea, modificarea, suspendarea și încetarea contractului colectiv de muncă

Articolul 30

(1) Executarea contractului colectiv de muncă este obligatorie pentru părți.

(2) Neîndeplinirea obligațiilor asumate prin contractul colectiv de muncă atrage răspunderea părților care se fac vinovate de aceasta.

Articolul 31

(1) Clauzele contractului colectiv de muncă pot fi modificate pe parcursul executării lui, în condițiile legii, ori de câte ori părțile convin acest lucru.

(2) Modificările aduse contractului colectiv de muncă se comunică, în scris, organului la care se păstrează și devin aplicabile de la data înregistrării sau la o dată ulterioară, potrivit convenției părților.

Articolul 32

Executarea contractului colectiv de muncă sau a unor clauze ale acestuia se suspendă pe durata grevei, dacă nu este posibilă continuarea activității de către salariații care nu participă la greva.

Articolul 33

(1) Contractul colectiv de muncă încetează:

- a) la împlinirea termenului sau la terminarea lucrării pentru care a fost încheiat, dacă părțile nu convin prelungirea aplicării acestuia;
- b) la data dizolvării sau lichidării judiciare a unității;
- c) prin acordul părților.

(2) Contractul colectiv de muncă poate inceta la reorganizarea persoanei juridice, în raport cu modalitatea specifică în care are loc reorganizarea.

(3) Aplicarea contractului colectiv de muncă poate fi suspendată prin acordul de voință al părților.

(4) Încetarea sau suspendarea contractului colectiv de muncă va fi notificată, în termen de 5 zile, organului la care acesta a fost depus pentru înregistrare.

Capitolul 6

Dispozitii finale și tranzitorii

Articolul 34

Abrogat.

Art. 34 a fost abrogat prin alin. (2) al [art. 298 din LEGEA nr. 53 din 24 ianuarie 2003](#) publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 72 din 5 februarie 2003.

Articolul 35

Abrogat.

Art. 35 a fost abrogat prin alin. (2) al [art. 298 din LEGEA nr. 53 din 24 ianuarie 2003](#) publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 72 din 5 februarie 2003.

Articolul 36

(1) Reprezentativitatea asociațiilor patronale și a organizațiilor sindicale, stabilită în condițiile prezentei legi, este valabilă pentru orice contracte colective de muncă încheiate în termen de 4 ani de la data ramanerii definitive a hotărârii judecătorești de constatare a reprezentativității.

(2) Hotărârile judecătorești rămase definitive, prin care se constată reprezentativitatea unor parteneri sociali, se comunică Ministerului Muncii și Protecției Sociale, care va tine evidenta acestora.

Articolul 37

(1) Contractele colective de muncă înregistrate la Ministerul Muncii și Protecției Sociale sau, după caz, la direcțiile generale de muncă și protecție socială județene sau a municipiului București, la data intrării în vigoare a prezentei legi, produc efecte până la data împlinirii termenului pe durata caruia au fost încheiate.

(2) Modificarea ori prelungirea contractelor colective de muncă prevăzute la alin. (1) este posibilă numai dacă nu contravine procedurilor prevăzute în prezenta lege.

Articolul 38

[Legea nr. 13/1991](#) privind contractul colectiv de muncă se abrogă.
